

Prvá kapitola

Nena sedí za stolom. V pravej ruke má žltú pastelku, ľavou pridŕža papier za jeden roh. Znovu a znovu po ňom prechádza pastelkou, diagonálne čiary pribúdajú jedna cez druhú, dievčina kreslí ako posadnutá. Elena vie, že ju nesmie vyrušiť. Už vyše šesť mesiacov navštevuje Nenu v sociálnom centre a len veľmi zriedka sa stáva, že ju nejaká aktivita tak zaujme. Takmer vždy spí, či už v posteli, alebo schúlená do kľbka na dlážke v spoločenskej miestnosti, prípadne sedí v kresle a pozerá do steny, nevnímajúc nikoho okolo seba.

Kreslenie je v jej prípade čosi nezvyčajné a znamená ďalší z postupne pribúdajúcich krokov vpred. Už nepoľuje na vtáky v korunách stromov ako divá mačka, čo robila, keď ju priviedli, začala normálne prijímať varenú potravu, neútočí na vychovávateľky, keď sa jej pokúsia dotknúť, nehryzie ich ani iných chovancov. Naďalej odmieta Elenine bozky, pohladenie či iný telesný kontakt, výnimku má len mačka, ktorá trávi väčšinu času usalašená v jej lone. Za úspešné prejavy náklonnosti komisárka zatiaľ ráta iba občasný úsmev alebo milý pohľad. Zvyšok dňa je Mihaela – komisárka dáva prednosť jej krstnému menu pred prezývkou, ktorú si odniesla zo statku – ponorená do vlastného sveta, čo Elenu desí, pretože jej doterajší svet bol učinené peklo.

Dom hrôz zo Santa Leonor, ako ho nazvali v médiách. Antón, choromyseľní obyvatelia statku, ktorí s ňou zaobchádzali ako so zvieratom, dennodenné barbarstvá.

Svetlo októbrového rána odhaľuje nedostatky v jej tvári: husté chlčky na línii brady, kde-tu vyrážky, jazvy po zle zacelených ranách z toho, ako sa na začiatku svojho tunajšieho pobytu udierala o rám postele. Na kráse jej to však neubetrá. Elena sa s nehou díva na Mihaelinu tvár. Papier pokrýva mikádo žltých čiar. Čoskoro bude potrebovať nový, ale nedostane ho, kým si sama nevypýta. Pastelku drží rovnako nešikovne ako kedysi Elenin syn. Dievčina bude mať deväť rokov, ale vyzerá oveľa mladšie, skôr ako päťročná – tolko mal Lucas, keď ho uniesli.

Vždy keď v duchu povie synovo meno, ako keby sa jej pod nohami otvorila hlboká studňa, čierne nekonečno vŕhujúce ju dovnútra. Možno je na vine vek, predsa len už má päťdesiatjeden rokov, ale cíti, že jej nezostáva veľa síl udržať sa nad hladinou, zavše by najradšej prestala vzdorovať a nechala sa pohltiť prázdnom.

Mihaela dvihne zrak. Chce jej týmto spôsobom naznačiť, že potrebuje ďalší papier, aby mohla pokračovať v kreslení? Opatrne, tak ako jej to poradili, aby dievčinu nevystrašila, jej podá list papiera. Vtedy Mihaela zareaguje nečakane. Oprie sa lícom o Eleninu ruku podávajúcu papier a zostane na nej ležať ako na vankúši. Komisárka bojuje s nutkaním pohľadiť ju po vlasoch. Dievčina spiaca na jej ruke je novinka. Prázdnota a ľahostajnosť, dve večne prítomné hrozby, sa pri každom drobnom Mihaelinom pokroku rozptýlia ako mrak, keď zaduje silnejší vietor.

Psychologička z centra jej vravela, že keby žili spolu, napredovala by rýchlejšie. „Uvedomuješ si, akú zodpovednosť na seba berieš?“ znie rovnaká otázka, vždy keď vyplní ďalší

formulár a posunie sa ďalej v procese adopcie malej dievčinky. Ako vysvetliť, že Mihaela toho dokáže dať Elene toľko, čo ona jej? Sú ako dve porcelánové črepiny zapadajúce do seba. Na Mihaele väčšmi poznať utržené šrámy, nenadarmo ju považovali za stratený prípad. Zažité hrôzy bránia normálnemu spoločenskému a citovému vývoju. Akéhokoľvek iného záujemcu o jej osvojenie by takáto kategorická diagnóza odradila. Elenu nie. Ona najlepšie vie, čo si Mihaela vytrpela. Možno práve vďaka tomuto presvedčeniu sa za niekoľko mesiacov stala z intuitívneho pocitu najprv predstava čohosi možného a potom priam životné poslanie. Prísľub spoločnej budúcnosti ich ako záchranné lano drží pri sebe odo dňa, keď Elena urobila to osudné rozhodnutie, a vytvára medzi nimi tajomné, nežné puto.

Proces adopcie je však zdĺhavý. Okrem odborných posudkov treba bojovať aj s byrokraciou. Keby sa Zárate chcel zapojiť, významne by jej to uľahčil, ale odmieta mať s Mihaelou čokoľvek spoločné. Ani raz ju nebol navštíviť. Sprvu prichádzal s nešikovnými výhovorkami, teraz sa už ani neunúva vymýšľať si. Ak o nej Elena rozpráva, zanovito mlčí. Pritom chápe, že mu Nena pripomína všetko, čo nedokázal urobiť, aby zachránil Chescu, a že ho to zraňuje. Veď ani pre ňu to nie je ľahké, ale nikdy by to, čo sa udialo, nedávala za vinu Mihaele. Hádam aj ona nebola jedna z obetí? Elena tuší, že je za tým čosi viac. Nejaká oveľa hlbšia rana, ktorú jej zatiaľ neodhalil a ktorá ho vzdďľuje nielen od dievčaťa, ale aj od nej.

Tri či štyri dni v týždni Zárate prespáva u nej v byte na Plaza Mayor. Navečerajú sa, počúvajú hudbu, idú spolu do postele. A každý deň ticho medzi nimi hustne. Majú priveľa zakázaných tém, priveľa mínových polí, na ktoré sa boja vstúpiť. Źiadne teatráľne scény, štiplavé nadávky či lietajúce taniere. Keď sa pohádajú, poznať to podľa toho, že mlčia a uhyľbajú pohľadom.

Zatiaľ mu o Grigore Nicolescuovi, otcovi dievčatka, nič nepovedala. Podarilo sa im ho nájsť. Niekoľko týždňov po tom, ako umiestnili Mihaelu v centre, prišiel do Madridu. Počiatkové nadšenie vziať si dcéru do starostlivosti sa rozplynulo po niekoľkých hodinách strávených s bytosťou, ktorá vtedy ešte bola viac zvieratko než človek. V posudkoch sa dočítal, že súžitie s ňou nebude jednoduché a že istý čas si ju aj tak budú musieť nechať v centre na pozorovanie. Grigore to využil ako zámienku a nasadol na autobus späť do Rumunska so slovami, že sa bude o vývoji situácie informovať. Elena predpokladala, že ho už nikdy neuvidia a zo sľubov daných Mihaele nič nebude, no o niekoľko mesiacov sa od sociálnej pracovníčky Alicie dozvedela, že skutočne kontaktoval centrum, aby zistil, ako je dcéra na tom.

„Podľa teba si po ňu naozaj príde?“

Ani Alicia jeho rečiam neverila, veď kto už by obetoval život výchove takého hlboko poznačeného dieťaťa.

Teraz si Nena šúcha líce o opak Eleninej ruky. Iba ona ju môže zachrániť.

Vonku je chladno. S októbrom privanul mrazivý vietor a Elena sa cestou k svojej lade musí zababušiť do kabáta. Vnútri spustí kúrenie a zapne rádio. Večne tie isté správy, hovorí si v duchu, a aj sama si pripadá ako škrečok v kolese na behanie, keď stále odkladá kroky, ktoré musí podniknúť, aby sa priblížila k záveru. V práci pre Útvar kriminálneho vyšetrovania, vo vzťahu so Záratem, v byte na Plaza Mayor zamorenom príznakmi minulosti.

Mobil neodbytné vyzvára. Na displeji vidno Buendío-vo meno a fotografiu, vysmiata ružovučká tvár z noci, keď v bare na Barquillskej oslavovali uzavretie jedného prípadu.

Zatiaľ čo Buendía rozpletá prvé uzlíky, Elena má pocit, že ju čosi ťahá preč, von z kola.